

รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้
ภายใต้สถานการณ์ใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Management model of dual vocational education in southern region under new
circumstance of the Office of vocational education commission

ณิชชา กองเงิน¹, จรัส อติวิทยากรณ² และ ตรัยภูมิ นธ์ตรีศรีวร³

Nitcha Kongngaen¹, Charas Atiwithayaporn² and Tritrishual Rutchatat³

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Hatyai University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹k.nitcha1279@gmail.com

Received May 20, 2023; Revised December 28, 2024; Accepted December 28, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการณ์และสภาพปัจจุบันสำหรับการสร้างรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้สถานการณ์ใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐ ในภาคใต้ ภายใต้สถานการณ์ใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3) ประเมินรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้สถานการณ์ใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี เริ่มต้นด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาต่อมาดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างและดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสนทนากลุ่มเพื่อยืนยันรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้สถานการณ์ใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่าผลการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาหลักการ แนวคิด สามารถสังเคราะห์รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้สถานการณ์ใหม่ได้ 9 ด้าน 61 ข้อ ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ พบว่าครูผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 18.4 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 81.6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยใช้วิธีการสกัดปัจจัยเพื่อพิจารณาจัดกลุ่มตัวแปรด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลักใช้วิธีหมุนแกนแบบอโรโคโนล ด้วยวิธีแวกซ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ปรากฏว่ามี 8 ด้าน 42 ข้อ ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยตั้งชื่อองค์ประกอบของแต่ละด้านใหม่และทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงสอดคล้อง พบว่า ตัวแปรแฝงทุกตัวมีความเชื่อมั่นเพียงพอสามารถนำมากำหนดรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต่อไป ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 โดยจัดสนทนากลุ่ม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ มี 8 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านการบริหารงบประมาณที่มุ่งเป้าหมายภายใต้ปฏิบัติการใหม่ 4) ด้านการบริหารงบประมาณที่มุ่งเป้าหมายภายใต้ปฏิบัติการใหม่ 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน 6) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 7) ด้านการวัดและประเมินผล 8) ด้านความเป็นเลิศ

ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา และสถานประกอบการในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ปฏิบัติการใหม่; ระบบทวิภาคี; อาชีวศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the situation and the current situation for the construction of the state bilateral vocational education management model in the southern region; under new circumstances Under the Office of the Vocational Education Commission 2) Create and develop a bilateral governmental vocational education management model in the southern region under the new incident. Under the Office of the Vocational Education Commission. 3) Evaluate the bilateral vocational education management model of the state in the southern region. under new circumstances Under the Office of the Vocational Education Commission It is a mixed research method. Start with qualitative research. by interviewing experts The method of content analysis was used to conduct quantitative research. By analyzing the structural equation model and conducting qualitative research. by focus group discussion to confirm the bilateral vocational education management model of the state in the southern region under new circumstances Under the Office of the Vocational Education Commission research results according to the objectives 1 It was found that the results of the synthesis of documents, concepts, theories, and related research By studying the principles, concepts, it was possible to synthesize the bilateral vocational education management model of the Southern region. Under the new incident, 9 aspects, 61 items. The research results according to the second objective using exploratory component

analysis. It was found that 18.4 percent of the respondents were male and 81.6 percent female. Survey component analysis results The factor extraction method was used to determine the grouping of variables. by means of Varimax The results of data analysis revealed that there were 8 aspects, 42 items. In this step, the researcher renamed the components of each aspect and performed a confirmatory component analysis. The results of the validity check for consistency found that all latent variables were sufficiently reliable to determine the management model of the bilateral vocational education system of the southern region of Thailand. under new circumstances under the Office of the Vocational Education Commission. The research results according to objective number 3 by holding group discussions. The results of the data analysis consisted of 8 aspects as follows: 1) policy aspect 2) curriculum aspect 3) goal-directed budget management under new incidents 4) goal-directed budget management under new incidents 5) teaching and learning 6) Classroom Management 7) Measurement and Evaluation 8) Excellence

Findings from this research benefit educational institutions. and establishments in the management of bilateral education Under the new incidence has continued.

Keywords: Under New Incidence; Bilateral System; Vocational Education

บทนำ

จากสภาพการณ์ สภาพปัจจุบัน ที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีสาเหตุมาจากการเกิดโรคระบาด หรือความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี รวมถึงการทำสงครามและภัยธรรมชาติ ที่เข้ามาคุกคามทำให้การจัดการเรียนระบบทวิภาคีขาดความต่อเนื่องและเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งในสถานศึกษา รวมถึงการส่งตัวนักเรียน นักศึกษา เพื่อออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ ต้องหยุดชะงัก ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา จึงต้องการศึกษา “รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” โดยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผนวกกับการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อตรวจสอบและยืนยันกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อนำผลการวิจัยนี้มาเป็นแนวทางในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ

อาชีวศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สถานประกอบการ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนสู่ตลาดแรงงาน พร้อมรับมือกับสภาพการณ์ สภาพปัจจุบันภายใต้สถานการณ์ใหม่ที่อาจส่งผลกระทบต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป สอดคล้องกับ Paitoon Sangsawat (2018) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีที่เหมาะสมกับประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม” โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน 5) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ และผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของ รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยัน ทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิง ประจักษ์ และมีผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบตามมาตรฐาน ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง ทุกมาตรฐานมีผลประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ Thanin Srichomphu (2013) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นลักษณะในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงระบบ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งเป็นการควบคุมในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย และเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นองค์กรหนึ่งในสถานศึกษาซึ่งเป็นระบบเปิดในสังคม และงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจะประกอบด้วยหน่วยงานย่อย ๆ ที่ทำงานในลักษณะสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องในหน่วยงาน ระหว่างหน่วยงานและสถานประกอบการ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแนวทางในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้สถานการณ์ใหม่ มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของประเทศไทย และสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อใช้รับมือในการจัดการศึกษาในสถานการณ์ที่ไม่ปกติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์และสภาพปัจจุบันสำหรับการสร้างรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้สถานการณ์ใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้สถานการณ์ใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้อุบัติการณ์ใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

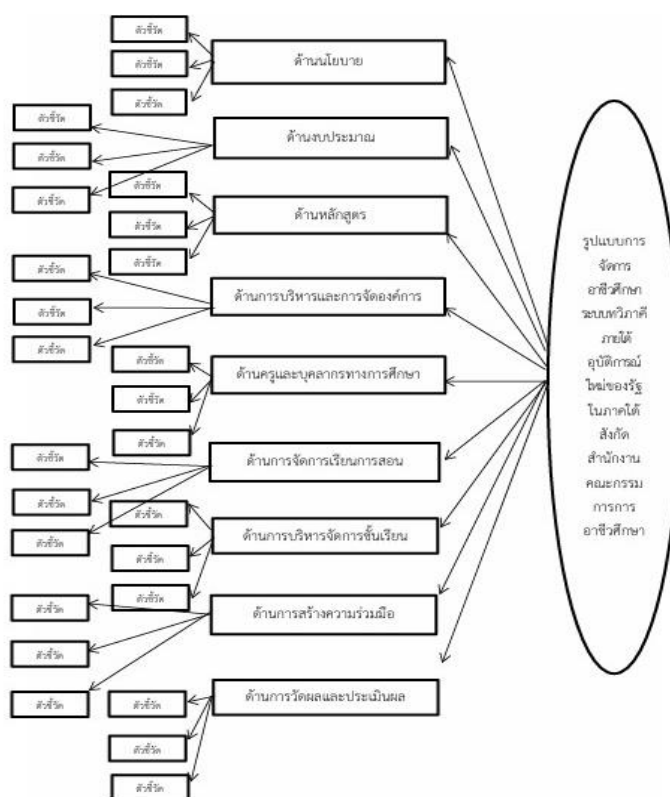
การทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรมเรื่องรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้อุบัติการณ์ใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในช่วงปีพุทธศักราช 2562 – 2565 ประสบปัญหาไม่สามารถส่งนักเรียน นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการได้เป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ โควิด 19 และผนวกกับ นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สอดคล้องกับงานวิจัย Srichomphu (2013) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ที่เป็นกลไกการขับเคลื่อนให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัย Meesad (2020) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับสถานประกอบการในการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, $SD=0.51$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการติดตามผล ($\bar{X}=4.38$, $SD=0.57$) รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านการดำเนินงานและประสานงาน ด้านการวางแผนและประชาสัมพันธ์ ด้านบุคลากร และด้านหลักสูตร สอดคล้องกับงานวิจัย Meesuk (2018) พบว่า รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีที่ได้รับการพัฒนานี้สามารถใช้เป็นนวัตกรรมใหม่ในอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้ยั่งยืนตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ สามารถนำไปใช้กับนักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัย Sangsawat (2018) ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ และผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีผลการประเมิน

ประสิทธิผลของรูปแบบตามมาตรฐาน ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสมและ ด้านความถูกต้อง ทุกมาตรฐานมีผลประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ ูปัติการณ์ใหม่' สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการสนทนากลุ่ม มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ ูปัติการณ์ใหม่' สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีเริ่มต้นด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อค้นหาองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ ูปัติการณ์ใหม่' สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การอาชีวศึกษา ต่อมาดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณด้วยวิธีการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเพื่อสร้างและพัฒนาแบบแผนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพโดยวิธีการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อยืนยันแบบแผนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาของรัฐในภาคใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จัดการศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 14 จังหวัด มี 81 สถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของรัฐในภาคใต้ ประจำปีการศึกษา 2565 ตัวแปรที่ต้องการวิเคราะห์สำหรับในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรที่ต้องการวิเคราะห์หรือตัวแปรสังเกตได้ 61 ตัวแปร

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้ ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการณ์และสภาพปัจจุบัน สำหรับการสร้างแบบแผนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมถึงสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ด้านการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้มาซึ่งองค์ประกอบของรูปแบบ ทั้งหมด 9 ด้าน 61 ข้อ ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนาแบบแผนจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการณ์ และสภาพปัจจุบันสำหรับการสร้างแบบแผนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในระยะนี้เป็นการค้นหาหรือสร้างแบบแผนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการศึกษาหลักการแนวคิดและสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี แนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์ความคิดเห็นเชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ หรือผู้เชี่ยวชาญจำนวน 12 คน เพื่อตรวจสอบและยืนยันกรอบแนวคิดในการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิจากศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคีภาคใต้จำนวน 9 คน ครูฝึกในสถานประกอบการ จำนวน 3 คน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสัมภาษณ์เชิงลึกมีขั้นตอนในการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์จากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างโดยกำหนดขอบเขตของคำถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามกรอบแนวคิดการวิจัย มีทั้งหมดจำนวน 9 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านหลักสูตร 4) ด้านการบริหารและการจัดองค์การ 5) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา 6) ด้านการจัดการเรียนการสอน 7) ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน 8) ด้านการสร้างความร่วมมือ 9) ด้านการวัดผลและประเมินผล นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้รู้ผู้มีประสบการณ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาครั้งนี้ จำนวน 3 คน เพื่อวัดว่าภาษาที่ใช้ในการสื่อสารนั้น ผู้ตอบมีความเข้าใจต่อคำถามหรือไม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาสรุปประเด็นและนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนา วิเคราะห์เพื่อให้ได้ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวชี้วัดของรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลของ Colaizzi (1978)

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนาแบบจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การยกร่างรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ฯ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้จากการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 มาสร้างเครื่องมือใช้สอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เพื่อนำมาเป็นกรอบยกร่างรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ โดยกำหนดการตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อองค์ประกอบและตัวชี้วัดรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามในตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้มาตราแบบลิค-เอิร์ท จำนวน 61 ข้อ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของรัฐในภาคใต้ ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดจำนวน 30 คน มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .989 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ > 0.70 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้ง 9 องค์ประกอบอยู่ระหว่าง .764 – .956

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม และวิเคราะห์ความสมบูรณ์ของคำตอบใน แบบสอบถาม คัดเลือกเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์ และนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ต่อไป

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของรัฐในภาคใต้ ประจำปีการศึกษา 2565 บัญชีประชากร ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของรัฐในภาคใต้ ในปีการศึกษา 2565

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ของรัฐในภาคใต้	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1.กระบี่	255	37
2.ชุมพร	311	50
3.ตรัง	444	74
4.นครศรีธรรมราช	480	74
5.นราธิวาส	133	21
6.ปัตตานี	335	50
7.พังงา	110	16
8.พัทลุง	136	24
9.ภูเก็ต	236	33
10.ระนอง	70	10
11.สงขลา	799	110
12.สตูล	148	17
13.ยะลา	139	21
14.สุราษฎร์ธานี	414	55
รวม	4010	592

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยใช้โปรแกรมทางสถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. การตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการคำนวณค่าสถิติพื้นฐานเช่น ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลก่อนการวิเคราะห์องค์ประกอบ พิจารณาความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ก่อนการวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้สถิติทดสอบ Bartlett's test of sphericity เป็นการทดสอบสมมติฐานว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์นั้นเป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (identity matrix) หรือไม่ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ถ้ามีค่านัยสำคัญทางสถิติน้อยกว่านัยสำคัญที่กำหนด จะปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ ซึ่งหากผลการทดสอบพบว่าปฏิเสธสมมติฐาน หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันเพียงพอที่จะใช้สถิติวิเคราะห์ตัวแปร พหุนามได้นั้น คือ สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้อุบัติการณ์ใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยใช้เทคนิคตรวจสอบ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อดำเนินการปรับโมเดลรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการยืนยันรูปแบบโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) และยืนยันรูปแบบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ได้รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ มี 8 องค์ประกอบ 40 ข้อ

ตารางที่ 2 เกณฑ์ในการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง

ดัชนีความสอดคล้อง	ค่าที่ยอมรับได้ว่ามีความสอดคล้อง	ที่มา
1. χ^2	$p > .05$	Arbuckle (2012, p. 53) Bollen, (1989, p. 278)
2. χ^2 / df	$\chi^2 / df \leq 3$	Schemelleh-Engel et al. (2003) Marsh (1985, p. 567)
3. NNFI/TLI	$NFI/TLI \geq .90$	Hu & Bentler, (1995, p.95) Schumaker & Lomax, (2016, p.112)
4. CFI	$CFI \geq .90$	Hu & Bentler, (1995, p.95) Schumaker & Lomax, (2016, p. 112)
5. RMR	$RMR < .08$	Bentler, (1995, p. 90) Schumaker & Lomax, (2016, p. 112)
6. RMSEA	$RMSEA < .08$	Arbuckle (2012, p. 604) Browne & Cudeck, (1993, p. 146)

ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ อุปบัติการณ์ใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ขั้นตอนนี้เป็นการวิจัยโดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการจัดสนทนากลุ่ม เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ประเมินรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้อุปบัติการณ์ใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีขั้นตอนดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีประสบการณ์เรื่องรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน ครูที่ทำการสอนระบบทวิภาคี จำนวน 3 คน และผู้ทรงคุณวุฒิจากสถานประกอบการจำนวน 3 คน จำนวนทั้งสิ้น 9 คน

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและพัฒนาารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้
อุปบัติการณ์ใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในระยะที่ 2 ผู้วิจัยนำผลการยืนยันรูปแบบโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) และยืนยันรูปแบบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) และนำรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐ มาตั้งเป็นประเด็นคำถามเพื่อประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ประโยชน์และการนำรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไปใช้ โดยการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยก็จะนำบันทึกเสียงจากเทปมาถอดความโดยละเอียดทั้งหมดเป็นตัวอักษรตามบทสนทนาเปรียบเทียบกับกรจดบันทึกข้อมูลของผู้ช่วยจดบันทึก ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ผลการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้อุปบัติการณ์ใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบได้ 9 ด้าน ผลการวิเคราะห์ประเด็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวชี้วัดในเรื่องรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาได้ 9 ด้าน 61 ข้อ

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 18.4 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 81.6

ผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติวิเคราะห์

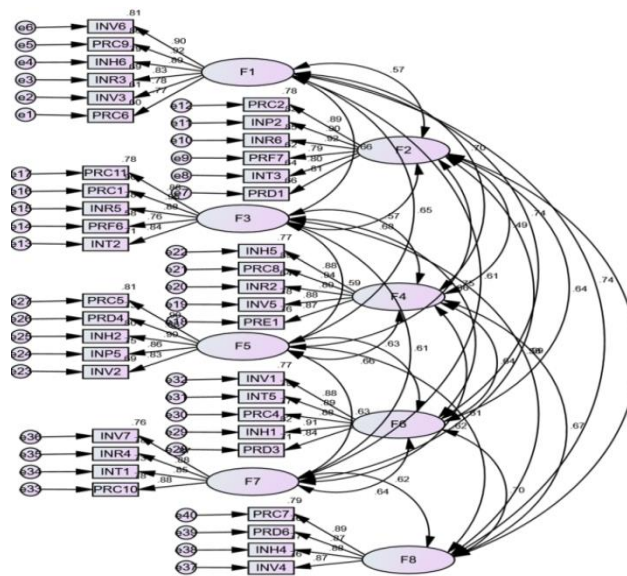
ผลการพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูล พบว่าค่าดัชนีไกเซอร์ – ไมเยอร์ – ออลคิน The Kaiser-MeyerOlkin Measure of Sampling Adequacy (MSA) มีค่าเท่ากับ .934 ซึ่งมีค่าสูงกว่า .50 และค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าข้อมูลมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก จึงมีความเหมาะสมในการนำข้อมูลไปวิเคราะห์องค์ประกอบ และค่าไค-สแควร์ ที่ได้จาก Bartlett's Test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 58870.780 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.000 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะ สรุปได้ว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์มีลักษณะไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณะ และเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นเมทริกซ์สหสัมพันธ์นี้จึงเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ ฉะนั้นข้อความทั้ง 61 ข้อ มีขนาดความสัมพันธ์เพียงพอและมีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบและรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต่อไปได้

หลังการหมุนแกนองค์ประกอบทั้ง 9 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิจารณาตัวบ่งชี้เป็นรายข้อโดยข้อที่ไม่สามารถจัดอยู่ในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งอย่างชัดเจนหรือมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสำหรับการพิจารณาข้อรายข้อ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่มีค่าน้ำหนักตั้งแต่ .50 ขึ้นไปตามข้อเสนอ ของแฮร์และคนอื่นๆ (Hair; et al. 2006: 129) ที่กล่าวว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มากกว่า $\pm .50$ มีความจำเป็นสำหรับความมีนัยสำคัญในเชิงปฏิบัติ ผลจากการพิจารณารายข้อ ผู้วิจัยได้ตัดข้อจำนวน 20 ข้อทิ้ง เหลือข้อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลรอบสุดท้ายจำนวน 42 ข้อ ผลการวิเคราะห์พบว่าหลังการหมุนแกนได้ 8 องค์ประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนของข้อทั้งหมดได้ร้อยละ 63.588 โดยองค์ประกอบที่ 1 ถึง 8 มีค่าไอเกน เท่ากับ 53.037, 6.157, 4.881, 3.590, 3.463, 3.095, 2.773 และ 2.430 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดในภาพรวม

ค่าสถิติ	ค่าเกณฑ์การวัด	ผลการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์เทียบกับค่าเกณฑ์การวัด
X^2/df	< 3	2.997	ผ่าน
RMSEA	$\leq .08$	.058	ผ่าน
CFI	$\geq .90$	.969	ผ่าน

ผลการยืนยันรูปแบบโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) และยืนยันรูปแบบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) โดยการปรับโมเดลให้ค่าสถิติทุกค่าผ่านเกณฑ์ทุกตัว สรุปได้ว่ารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่¹ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีรายละเอียดแสดงดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ค้นพบกระบวนการ แนวทางการนำรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (PCBP TCME Model) ไปใช้ภายใต้กรอบแนวคิดการบริหารงานคุณภาพ PDCA ของวงจรเดิมมีง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สถานประกอบการ บุคคล กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำ PCBP TCME Model ไปใช้ มีทั้งหมด 8 ด้าน และมีขั้นตอนการนำไปใช้ดังนี้ ได้แก่ 1) การวางแผน ประกอบด้วย ด้านนโยบาย ด้านหลักสูตร 2) การลงมือปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วย ด้านงบประมาณที่มุ่งเป้าหมายภายใต้ปฏิบัติการใหม่ ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในองค์กร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 3) การตรวจสอบการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ด้านการวัดและประเมินผล 4) การปรับปรุงการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ด้านความเป็นเลิศ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถสังเคราะห์ได้ 9 ด้าน 61 ข้อ ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารและการจัดองค์การ 6 ข้อ 2) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา 7 ข้อ 3) ด้านหลักสูตร 6 ข้อ 4) ด้านงบประมาณ 5 ข้อ 5) ด้านนโยบาย 8 ข้อ 6) ด้านการจัดการเรียนการสอน 11 ข้อ 7) ด้านการวัดผลและประเมินผล 6 ข้อ 8) ด้านการสร้างความร่วมมือ 5 ข้อ 9) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 7 ข้อ ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องการให้การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีมีความต่อเนื่อง และส่งผลดีต่อคุณภาพผู้เรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย Sangsawat (2018) ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ และผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบตามมาตรฐาน ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง ทุกมาตรฐานมีผลประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัย Meesuk (2018) พบว่า รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีที่ได้รับการพัฒนานี้สามารถใช้เป็นนวัตกรรมใหม่ในอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

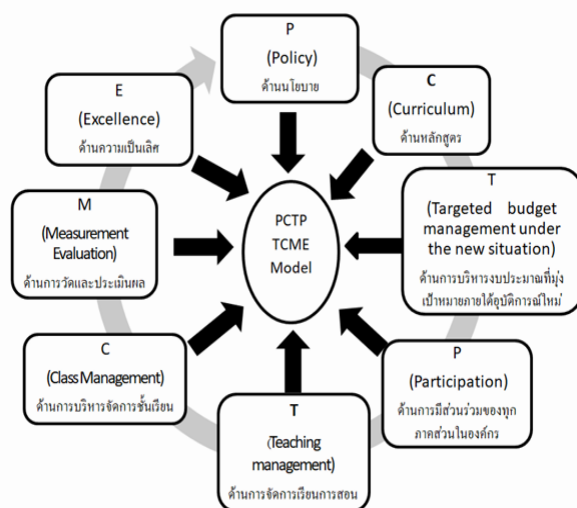
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้ยั่งยืนตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ สามารถนำไปใช้กับนักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า หลังวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลังการหมุนแกนได้ 8 ด้าน 42 ข้อ และตั้งชื่อใหม่ทั้ง 8 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านงบประมาณที่มุ่งเป้าหมายภายใต้ปฏิบัติการใหม่ 4) ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในองค์กร 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน 6) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 7) ด้านการวัดและประเมินผล 8) ด้านความเป็นเลิศ ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายองค์ประกอบที่เป็นตัวขับเคลื่อนให้การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัย Sangsawat (2018) ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ และผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบตามมาตรฐาน ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง ทุกมาตรฐานมีผลประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (PCBP TCME Model) มีทั้งหมด 8 ด้าน คือ ด้านนโยบาย ด้านหลักสูตร ด้านงบประมาณที่มุ่งเป้าหมายภายใต้ปฏิบัติการใหม่ ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในองค์กร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านความเป็นเลิศ จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่าแนวทางการนำ PCBP TCME Model ไปใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สถานประกอบการ บุคคล กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการนำ PCBP TCME Model ไปใช้ โดยใช้กรอบแนวคิดการบริหารงานคุณภาพ PDCA ของวงจรเดมมิง (Deming Cycle) เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียน การสอนระบบทวิภาคี ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้มีความต่อเนื่องและส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัย Meesuk (2018) พบว่า รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ได้รับการพัฒนานี้สามารถใช้เป็นนวัตกรรมใหม่ในอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้ยั่งยืนตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ สามารถนำไปใช้กับนักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยมีข้อค้นพบสำคัญของแนวทางการนำรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (PCBP TCME Model) สู่การปฏิบัติแสดงดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (PCTP TCME Model)

สรุป

รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของรัฐในภาคใต้ ภายใต้ปฏิบัติการใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถสังเคราะห์ได้ 8 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านหลักสูตร 3) ดานการบริหารงบประมาณที่มุ่งเป้าหมายภายใต้ปฏิบัติการใหม่ 4) ดานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในองค์กร 5) ดานการจัดการเรียนการสอน 6) ดานการบริหารจัดการชั้นเรียน 7) ดานการวัดและประเมินผล 8) ดานความเป็นเลิศ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจรวมถึงการสร้างสื่อเกี่ยวกับความสำเร็จของนักเรียน นักศึกษา ที่เรียนในระบบทวิภาคีสู่สังคมภายนอก ผ่านสื่อออนไลน์ แผ่นพับ เฟสบุ๊ควิทยาลัย ฯลฯ

2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรจัดสิทธิประโยชน์ให้กับครูฝึกในสถานประกอบการ และสิทธิประโยชน์ให้กับสถานประกอบการอย่างคุ้มค่า เพื่อสร้างแรงดึงดูดใจ ให้กับครูฝึกในสถานประกอบการและสถานประกอบการ พร้อมให้ความร่วมมือ สนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชนท้องถิ่นในยุคปัจจุบันและยุคอนาคตต่อไป

2. ควรมีวิจัยเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาความพร้อมของสถานประกอบการในลักษณะของความพร้อม เพื่อรองรับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

3. ควรมีวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้การใช้รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ประสบความสำเร็จ รวมถึงอุปสรรคหรือข้อจำกัด เช่น ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากรบุคคล หรือด้านการขาดความร่วมมือจากสถานประกอบการ

References

- Colaizzi, P. (1978). Psychological research as the phenomenologist views it. In Valle RS, King M, editors. *Existential–phenomenological alternatives for psychology*, 2(3), 48–71.
- Hair, J., Black, W., Babin, B., Anderson, R., & Tatham, R. (2006). *Multivariate Data Analysis* (6th ed). Pearson Prentice Hall.
- Meesad, A. (2020). Participation in Educational Institutions and Workplaces of Dual Vocational Education Administration in the Colleges under the Vocational Institute of Central Region 1. *Journal of Humanities and Social Sciences Rajapruet University*, 7(2),119.
- Meesuk, U., Suwannarat, S. and Thammakittipop, W. (2018). Development of management models. Dual vocational education system Industrial technician branch in educational institutions under the Vocational Education Institute Central region. *Dusit Thani College Journal*, 11(3), 221–235.

- Sangsawat, P., Jiraro, P. and Somsak Lila, S. (2018). Development of a vocational education management model. Bilateral system appropriate to type Industrial engineering using action research: *Journal of Academic Development of King Chom Educational Techniques Klao Phra Nakhon Nuea*, 30(105), 45–53.
- Srichomphu, T. (2013). *Development of a dual system vocational education administration model in educational institutions. Under the Office of the Vocational Education Commission, Phitsanulok* [Doctoral dissertation, Naresuan University].